Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За педагогічні кадри

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

5 КВІТНЯ 1957 року П'ЯТНИЦЯ

№ 13 (25)

Ціна 15 коп.

БІЛЬШЕ УВАГИ ОБОРОННІЙ РОБОТІ

Сорок років існує наша соціалістична держава. І сорок років вороги прогресу і миру ні на хвилину не відмовляються від своїх підлих намірів щодо нашої країни. Та їх силкування даремні.

Радянський Союз разом з країнами народної демократії твердо відстоює мир на землі. Миролюбна політика нашого уряду зустрічає перешкоди з боку правлячих кіл імперіалістичних держав і перш за все — США.

Комуністична партія і Радянський Уряд закликають наш народ бути пильними, стояти на варті великих завоювань Жовтня, постійно турбуватися про зміцнення обороноздатності нашої Вітчизни.

У виконанні поставленого завдання значна роль належить ДТСААФ.

Більшість членів ДТСААФ — студентська молодь; отже, оборонна робота повинна стояти в центрі уваги студентських організацій нашого інституту.

VII пленум ЦК ВЛКСМ вказав на необхідність поліпшення воєнно-масової роботи серед молоді, на необхідність зміцнення повсякденного зв'язку комсомолу з ДТСААФ.

У Постанові Пленуму сказано, що «комсомольські організації повинні виховувати молоде покоління бадьорим і життєрадісним, здоровим і трудолюбивим, в дусі великої відповідальності за долю своєї Вітчизни і готовності на перший заклик партії встати на захист Батьківщини».

Для поліпшення воєнно-масової роботи серед молоді VII пленум вирішив провести в 1958 році Всесоюзну спартакіаду комсомольців і молоді з воєнно-прикладних видів спорту.

Уже зараз необхідно продумати організацію підготовки до спартакіади, тримати більш тісний зв'язок комітетам комсомолу та ДТСААФ.

Як позитивне в роботі нашої організації можна відзначити роботу стрілецької секції і фотогуртка. Приємно відмітити, що уже в цьому році ми маємо 18 нових розрядників стрілецького спорту; серед членів цієї секції — голова комітету ДТСААФ І. Романовський і член комітету Л. Білий.

Виявляється, що справді, найкраща агітація — особистий приклад. Але не всі, хто агітує за спорт, беруть участь у спортивних секціях.

Особливо це стосується секретарів комсомольських бюро, всього активу і комсомольського, і профспілкового.

Добре поставлена робота і у фотогуртку, яким керує студент III курсу фізмату В. Ізраїлянт. Серед 42 членів гуртка — студенти всіх факультетів.

Великим недоліком роботи комітету ДТСААФ є невміння налагодити і досі роботу гуртка радіооператорів і парашутної секції. В цьому питанні повну безпорадність виявив комітет комсомолу і, зокрема, Л. Білий.

Недостатньо пропагується робота ДТСААФ, хоч всі можливості для цього є.

Питання про оборонну роботу в інституті обговорювалось на засіданні партбюро інституту. Партійне бюро зобов'язало комітет комсомолу, профспілкову та партійну організації факультетів посилити керівництво оборонною роботою та обов'язково брати особисту участь у цій роботі, зразково виконати завдання, поставлені VI пленумом ЦК ДТСААФ.

М. ЗЕМЛЯНИЙ,
член партбюро інституту.

Не забувати про школи робітничої молоді

Другий рік я працюю в школі робітничої молоді. Методики викладання в школах робітничої молоді ми не вивчали. А умови роботи тут своєрідні.

Перш за все, якісне виконання програми доводиться забезпечити за коротший час (у 8 кл. —4 год., 9 кл.—4 год., 10 кл.— 4—5 год. на тиждень).

У школі робітничої молоді не можна користуватись тільки стабільним задачником; тут потрібні задачі з виробничим змістом, відповідно до програми. Не можна повністю перенести в школу робітничої молоді і методику викладання математики в масових школах.

Виробничники користуються часто формулами не з шкільного курсу математики. Але там треба вміти, знаючи одну величину, визначити другу, тобто: треба знати залежність між результатом і компонентами дій.

Студентам, майбутнім вчителям, треба вже зараз краще познайомитись з методикою викладання в школі робітничої молоді.

Г. НОВАК,
учителька Фастівської школи.

★

Як відомо, між столицями двох союзних республік — Єреваном і Києвом встановлені тісні зв'язки, розпочалось соціалістичне змагання між підприємствами, установами тощо.

За ініціативою колективу Єреванського державного російського педагогічного інституту ім. А. О. Жданова між нашими інститутами встановлюються дружні зв'язки. Найближчим часом до нас завітає делегація педвузу братньої Вірменії.

Нижче ми вміщуємо листа з Єревана.

★

ДИРЕКЦІЇ, БЮРО ПАРТОРГАНІЗАЦІЇ, КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ І ПРОФКОМУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО

Дорогі товариші!

Колектив Єреванського державного російського педагогічного інституту імені А. О. Жданова виражає бажання встановити тісний зв'язок з Вашим інститутом для взаємного обміну досвідом науково-викладацької і учбово-виховної роботи.

Безпосереднім приводом для вираження цього побажання послужило те, що столиці наших республік — міста Київ і Єреван — вступили між собою в соціалістичне змагання.

Єреванський російський педінститут імені. А. О. Жданова існує 22 роки, і за цей час професорсько-викладацький колектив, партійна, комсомольська і профспілкова організації набули деякого позитивного досвіду в галузі навчально-виховної і наукової роботи, створили свої вузівські традиції і за останній час добилися певних успіхів у перебудові інститутської роботи відповідно до нових вимог.

Нам відомо, що професорсько-викладацький колектив вашого інституту разом з громадськими організаціями має великий досвід науково-педагогічної і політико-виховної роботи, має свої хороші вузівські традиції.

Ми впевнені, що постійний тісний зв'язок між педагогічними інститутами двох братніх республік, обмін досвідом і взаємна допомога сприяли б ще більшому удосконаленню учбової і наукової роботи кафедр, поліпшенню якості підготовки учительських кадрів.

В разі, коли колектив Вашого інституту підтримає нашу пропозицію, ми були б готові у найближчі дні послати до Києва наших представників для ознайомлення з постановкою роботи у Вас і для вироблення разом з Вами умов змагання наших вузів.

Ми були б, звичайно, дуже раді приїзду Ваших представників у Єреван.

З дружнім привітом і глибокою повагою.

Директор інституту СЕЙРАНЯН П. А.
Секретар партбюро АЙРАПЕТЯН Л. Є.
Секретар комітету комсомолу ТУМАНЯН Є. Г.
Голова профкому МИРОШНИК Л. В.

Творчий вечір Степана Олійника

Вірші відомого українського поета-сатирика добре знають і люблять радянські читачі; його слово звучить і за рубежами нашої Батьківщини. Днями Степан Олійник завітав до нас в інститут. На вечорі зустрічі були присутні вчителі Києво-Святошинського району.

Про творчість і життя поета розповів кандидат філологічних наук О. В. Килимник.

Свої вірші з нової збірки (книга вийде в цьому році у видавництві «Молодь») «Шахтарям донецьким — хлопцям молодецьким» прочитав сам автор.

Присутні захоплено слухали вірші: «Данило Жук — кандидат наук», «Баня» та інші у виконанні артиста Андрія Сови. Радісне пожвавлення в залі викликала поява на сцені заслуженого артиста республіки Валентина Дуклера, який прочитав «Імператора», «Блондинку», «Пригоду в лісосмузі», «Фіфи» та «Лиходіда».

По закінченні вечора в кіоску інституту студенти придбали збірки віршів поета; любителям автографів Степан Олійник залишив свій надпис.

В. БОРЦОВ.

Моделі виготовляють студенти-заочники

Під час весняних канікул учнів в інституті особливо багато людей. Студенти-заочники випускного курсу приходять сюди з різною метою: хто за консультацією, хто складати екзамени, а хто попрацювати в лабораторіях чи в навчальних майстернях. Адже попереду державні екзамени, на яких вимагатимуться не лише знання теоретичного курсу, а і вміння провести той чи інший дослід, теоретичні положення підкріпити практичними навичками.

Студенти - п'ятикурсники фізико-математичного факультету проходили в навчальних майстернях практикум з моделювання. Під керівництвом майстрів вони виготували дерев'яні моделі з планіметрії і металеві з стереометрії. З плоского і круглого скла студенти виготовили такі моделі, як конус, циліндр, кулю, вписані в багатогранник і описані навколо нього.

Подібні практичні заняття дають студентам можливість досконально вивчити процес виготовлення моделей.

В. ШТУРКО,
учбовий майстер.

На V курсі природничого факультету

Цікаво проходив спецпрактикум з фізіології людини і тварини на V курсі заочного відділу природничого факультету, яким керують викладачі В. П. Глаголєв та Є. І. Логвинюк.

Студенти виконали ряд цікавих практичних робіт: визначення реакції осідання еритроцитів; виготовлення цілого ряду простих приладів для демонстрації фізіологічних процесів у школі (серцеві важелі, різні канюлі, кімограф і ін.); провели під мікроскопом спостереження скорочень смужки серцевого м'яза, течії крові в легенях та ін.

Викладачі продемонстрували складні досліди по вивченню і реєстрації кров'яного тиску у собаки, по дослідженню ізольованого серця теплокровних тварин, по виробленню умовних слиновидільних рефлексів у людини із збиранням слини капсулами Красногорського.

Було продемонстровано також цікавий науковий кінофільм «Вчення академіка І. П. Павлова».

Проведена робота сприяє підготовці студентів до державних екзаменів.

Г. ДУДКА, Т. БЛИЗНЮК, Т. ТОПЧІЙ, Г. ЖЕМАНСЬКА.

На фото: **Е. Лавринчук, Г. Мельник, С. Ландфельд,** студенти V курсу фізико-математичного факультету, за моделюванням (залікові роботи).

Назустріч 40-ій річниці Великого Жовтня

Про роботу дефектологічної підсекції

На XIII наукову студентську конференцію дефектологічної підсекції було висунуто 13 доповідей, з них 7—з сурдопедагогіки, 6—з олігофренопедагогіки.

Надзвичайно цікавими і змістовними були доповіді студентів, які проходили практику в школі глухонімих. Вони побудовані на матеріалі хоч і невеличкого, але свого власного досвіду. Доповіді студентів М. Заїки, П. Гончар, Г. Бойко, Н. Черпак, Р. Карлінської, Н. Бабій написані на актуальні теми, які ще недостатньо висвітлені в спеціальній літературі.

Змістовні, хвилюючі доповіді представили на конференцію олігофренопедагоги. Студентка Л. Назаренко розповіла про засоби унаочнення на уроках арифметики у 2 класі допоміжної школи, ілюструючи своє повідомлення наочними приладдями.

Про унаочнення на уроках лисьма у допоміжній школі цікаву доповідь зробила студентка Л. Вітюк. Треба зауважити, що в допоміжній школі, як і в школі глухонімих, велике значення має індивідуальний підхід до учнів. Саме про це розповіла на конференції студентка Р. М'ягкоступова.

Заслухані на конференції доповіді вирішено рекомендувати до друку.

К. КУРЧИНСЬКА,
староста гуртка.

На засіданні психологічної підсекції

29—30-го березня працювала психологічна підсекція XIII студентської наукової конференції.

Незважаючи на перевантаженість цих днів різними заходами, на обох засіданнях були присутні студенти та викладачі кафедр психології, філософії, анатомії та фізіології. Заслухано і обговорено 8 доповідей, багатих фактичним матеріалом. В них відчувається прагнення студентів до практичних питань, що хвилюють широку педагогічну громадськість.

Хороше враження справила доповідь студентки I курсу М. Мензюк (керівник — Д. Ф. Ніколенко) на тему: «Залежність швидкості реакції від характеру підготовчого інтервалу». Це перша доповідь, побудована на суто експериментальних даних, зібраних студенткою в лабораторії кафедри психології.

Ряд доповідей були об'єднані під назвою «Психологія дошкільника», куди входили роботи В. Денисової, А. Піскунової. Вони багаті фактичним матеріалом, зібраним безпосередньо в дитячих садках.

Хочеться побажати, щоб доповідачі не залишали обраних тем, а працювали над ними і далі.

Є. ЯВОРСЬКИЙ.

Наукова робота студентів

1 квітня завершилася XIII наукова студентська конференція, присвячена 40-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Сесія підвела підсумки роботи Наукового товариства нашого інституту за 1956—1957 навчальний рік.

Зараз в інституті працює 16 наукових гуртків, якими охоплено біля чотирьохсот студентів. На сесію було винесено 69 доповідей по секціях фізико-математичних, філологічних, педагогічних і суспільних наук. Ці доповіді показали, що участь у гуртках озброює студентів навичками самостійного дослідження, виховує в них уміння спостерігати, збирати матеріал, робити відповідні висновки і тим самим готує їх до майбутньої роботи в школі з політехнічним навчанням і до серйозних наукових занять. Більшість тем, що винесені на конференцію, — це теми дослідницького характеру.

Важливим досягненням Наукового студентського товариства є посилення зв'язку з школою, чим здійснюються настанови XX з'їзду КПРС про найтісніший зв'язок навчальної і наукової роботи вищої школи з виробництвом. У цьому році гуртки приділяли велику увагу школі; зокрема, багато попрацювали вони над питаннями політехнічного навчання.

Тепер уже стало правилом для наукових гуртків нашого інституту — орієнтуватися на потреби школи. Кожен гурток розв'язує це завдання по-своєму, відповідно до свого профілю. Так, гурток експериментальної фізики готує серію доповідей з питань шкільного курсу фізики для учнів середньої школи № 136. Члени гуртка допомагають учням цієї школи готувати цікавий вечір — «Фізика навколо нас».

У гуртку методики математики студенти практично розробляють цикли уроків з різних тем шкільної програми, навчаються вести позакласну роботу з свого предмета: керувати радіогуртком, фізичним гуртком тощо. Всі доповіді, що виголосили члени цих гуртків на конференції, побудовані на безпосередній практичній роботі студентів у школах: №№ 136, 133 та в Ірпінській середній школі.

Педагогічний гурток на мовно-літературному факультеті вивчає навчально-виховний процес у школах-інтернатах; студенти прикріплені для постійної практики до окремих класів і ведуть там систематичні спостереження.

Гуртки російської літератури та методики мови й літератури організували цікаву зустріч гуртківців з учителями; тема зустрічі — романтика професії вчителя-словесника.

Та всіх різноманітних, цікавих форм занять, що проводяться в гуртках, і не перерахуєш. Конференція незаперечно довела, що наукові гуртки в нашому інституті живуть повнокровним і цікавим життям. Тут прокидаються у студентів глибокі наукові інтереси, виховуються навички самостійної наукової роботи. Очевидно, Наукове студентське товариство працюватиме ще інтенсивніше, коли буде запроваджено в життя проект про надання найактивнішим членам наукових гуртків екскурсійних путівок та наукових відряджень.

Були й прикрі неполадки в діяльності Товариства. Насамперед, це неув'язки з загальноінститутським розкладом позалекційних занять, що часто заважало нормальній роботі гуртків. Шкода, що через організаційні недоробки припинили своє існування педагогічні гуртки на фізико-математичному і на педагогічному факультетах та гурток історії КПРС і політекономії.

Завдання Товариства — ліквідувати недоробки і закріпити досягнення, щоб висунути на Всесвітній фестиваль молоді та студентів свої найкращі роботи і гідно зустріти 40-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Т. БУГАЙКО,
голова Наукового студентського товариства.

На засіданні підсекції математики. З доповіддю виступає студентка III курсу **Г. Бедрата.**
Фото М. Шуряка

Результати творчої праці

29-го березня відбулося засідання секції філологічних наук.

З великим інтересом присутні заслухали змістовні доповіді своїх товаришів, які показали, що студенти-гуртківці багато попрацювали, вклали в них багато творчої думки, теплоти.

Дослідницьким характером відзначається робота студента IV курсу Ю. Янковського «Образ ліричного героя в збірці І. Франка «Зів'яле листя».

Робота студента II курсу П. Гули «Українські видання в Пряшевщині» знайомить з літературним життям в українській області Чехословаччини. Добре було б з цією роботою познайомитись усім студентам.

Засідання свідчить, що студенти багато попрацювали, що вони розроблюють теми, які мало освітлені в критичній літературі, що у них є вміння досліджувати, аналізувати літературний твір.

Цікаву роботу розпочав гурток російської літератури. Члени гуртка знайомляться з журналами, обговорюють новинки художньої літератури та літературознавства. Заплановано ряд доповідей, безпосередньо зв'язаних з роботою середньої школи, наприклад, по темі: «Образ Володимира Ілліча Леніна в поемі В. Маяковського».

Роботи членів гуртка Р. Гекової та Т. Разумової, прочитані на сесії, одержали високу оцінку слухачів.

Гурток російської літератури зав'язав дружні стосунки з літературним гуртком Ленінградського педагогічного інституту ім. Герцена.

Нема сумніву, що підвищення літературної освіти студентів і здобуття ними навичок самостійної роботи над художнім текстом будуть дуже корисні гуртківцям у їх майбутній педагогічній діяльності.

Н. СЕВЕРИНЕНКО,
студентка III курсу.

ЗВІТУЄ ФІЗМАТ

Цікаво проходила робота секції фізико-математичних наук. Протягом двох днів (29—30 березня) було заслухано 23 доповіді, з них 14 по підсекції математики і 10 — фізики. Студенти старанно готувалися до конференції, тому доповіді їх були змістовними, цікавими, в них студенти вклали всі свої знання з даної теми, вміння працювати над книгою та самостійно розробляти деякі питання.

Особливо слід відзначити доповіді таких товаришів: Ю. Гусаковського—«Виведення ознак подільності на основі конгруентності», Л. Копелевої — «Інтегральні рівняння з вираженим ядром», М. Баранівського — «Квантор загальності і квантор існування» (по підсекції математики).

Доповідь Ю. Гусаковського секція запропонувала подати на міську конференцію, бо в ній студент змістовно висвітлив дану тему, виявивши значну самостійність.

У роботі секції багато позитивних сторін, але є і негативні. Це, перш за все, той факт, що невелика кількість студентів брала участь у роботі секції. В середньому на засідання з'являлося до 30 студентів. Треба сказати, що частково причиною цього є енергійна підготовка до проведення вечорів, присвячених фестивалю. Але винні і самі студенти, які пасивно поставилися до участі в науковій конференції. Адже заслухана доповідь збагачує наші знання, що так необхідні кожному з нас.

Слід закликати студентів до більш активної участі в роботі наукових студентських гуртків.

В. ДУБІНА.

* * *

Багато студентів і викладачів математичного відділу взяли участь у роботі секції фізико-математичних наук. З доповідями виступили 14 студентів II—IV курсів.

Доповіді були змістовними і цікавими. Особливий інтерес у присутніх викликали доповіді, тематика яких пов'язана з майбутньою педагогічною діяльністю студентів, а саме: «Усні обчислення в середній школі» (К. Косолапова), «Піднесення до степеня і добування кореня» (Л. Хоролець), «Номографія в середній школі» (М. Кухарчук), «Введення поняття похідної в X класі» (М. Бурляй) та інші. З цікавістю була заслухана доповідь Н. Уманської «Трисекція кута», яка супроводжувалась ілюстрацією таблиць і приладів, заздалегідь виготовлених студенткою.

На жаль, не всі доповіді були належно унаочнені.

Треба сказати, що час для проведення конференції обрано невдало: більшість викладачів кафедр у цей період дуже зайняті на березневій сесії заочників і через те не могли приділити достатньої уваги перевірці доповідей, що виносились на конференцію, а іноді навіть не могли бути присутніми на доповідях студентів, роботою яких вони керували. Не можна вважати також доцільним початок роботи секції відразу після закінчення академзанять. Після 6-годинного робочого дня студенти не відпочили, не пообідали і тому нелегко було їм з увагою вислухати 7—8 доповідей. Очевидно, це було однією з причин того, що в обговоренні доповідей студенти майже не брали участі.

Слід вважати недоліком і той факт, що наші професори математики не тільки не керують студентськими науковими гуртками, а навіть не взяли участі у роботі секції.

Л. ЛОШАКОВА,
Є. ЧЕНАКАЛ.

Курсові рооботи — важлива форма навчання студентів

Учитель радянської школи повинен **творчо** підходити до викладання свого предмета, до навчання і виховання учнів. Передові вчителі не тільки вміють застосовувати набуті знання на практиці, але й самі вносять значний вклад у розвиток педагогічної науки, збагачуючи її новими дослідженнями.

Велике значення в справі прищеплення студентам вміння працювати творчо мають **курсові роботи.** Працюючи над курсовою роботою, студент привчається критично використовувати літературу з обраної теми, науково обгрунтовувати певні положення, висновки.

Звідси випливає важливість правильного підбору тематики курсових робіт і забезпечення самостійності в їх виконанні.

Добираючи тематику курсових робіт, кафедри повинні враховувати профіль підготовки студентів, а наукові керівники націлювали студентів на те, щоб при виконанні курсових робіт була забезпечена їх професійна спрямованість (звичайно, коли це можливо).

Якість виконання курсових робіт студентами, їх інтерес до дослідження і *більш глибокої розробки обраної теми в значній мірі залежить* від наукового керівництва з боку викладачів. Потрібно відкинути шкідливу практику прикріплення до викладача студентів за кількістю, без врахування того, наскільки обрані ними теми курсових робіт близькі до його наукових інтересів. Не можна забезпечити якісного керівництва науковою роботою одночасно 10—15 студентів, які працюють над різними темами, здебільшого далекими від наукових інтересів керівника. Навіть підбір літератури в такому разі часто носить випадковий характер. Адже з кожної теми є багато літератури, і керівник повинен бути глибоко обізнаний з нею, щоб рекомендувати студентам тільки основну.

Через те, що студентам надається право вибору тем, трапляється так, що 2—3 студенти виконують роботу на одну тему. Зовсім недоцільно в такому випадку давати цим студентам різних керівників: один керівник зможе дати більш глибокі вказівки і цінні поради, краще прослідкувати за самостійністю у розробці даного питання кожним студентом. Відхилення доцільне лише тоді, коли на кафедрі є різні думки і напрямки у розробці даної теми і переслідується їх експериментальна перевірка.

Потрібно й студентам змінити ставлення до виконання курсових робіт. Теми курсових робіт доводяться до відома студентів заздалегідь не «для форми», а для того, щоб весь цей період студент працював над темою, знайомився з літературою, *виписував окремі думки, обмірковував спірні і проблематичні питання даної теми,* а коли дозволяють умови, організував експериментальні дослідження. Останнє відноситься особливо до тем з методичних дисциплін, педагогіки і психології.

На жаль, досвід показує, що студенти IV курсів, хоч і одержують перед педагогічною практикою теми курсових робіт з методики викладання свого предмета, але, перебуваючи на практиці в школі, не починають працювати над темою відразу, відкладають з дня на день, посилаючись на перевантаженість навчально-виховною роботою, і тільки під кінець педагогічної практики беруться за курсову роботу. Іноді вони з жалем констатують, що дана тема вже пройдена в школі, а досвід роботи школи не використано. В кращому випадку студенти обмежуються бесідою на дану тему з досвідченими вчителями школи. Є й такі товариші, які взагалі не виконують курсових робіт в установлений термін або виконують їх недоброякісно, наспіх, не дбаючи про чіткість і систему викладу, порушуючи елементарні правила літературного оформлення будь-якої наукової роботи.

Не дивно, що при захисті курсових робіт часом виявляється, що такі студенти не розібралися глибоко в окремих питаннях, не розуміють фактичного матеріалу теми. Тому недбало виконані роботи не можна приймати до захисту. Їх слід повертати авторам на доробку.

Це повинні врахувати студенти III курсів, які зараз працюють над курсовими роботами. Приступаючи до виконання курсової роботи, необхідно пам'ятати, що мета роботи не тільки глибоко познайомитись з даним питанням, але й одержати певні навики підготовки наукових доповідей, лекцій, статей тощо. Адже майбутньому вчителеві, де б він не працював, доведеться виступати з лекціями і доповідями перед учнями, перед населенням, на засіданнях педагогічної ради і методоб'єднань, на учительських конференціях.

Кращі курсові роботи слід виносити як доповіді на наукові студентські конференції. Потрібно також ширше практикувати друкування кращих робіт студентів у наукових студентських записках інституту.

Д. МАЄРГОЙЗ,
доцент кафедри методики математики.

Кіно допомогло практикантам

Студенти відділу спецпедагогіки проходили свою першу практику в молодших класах школи для глухонімих дітей та в допоміжній школі.

Особливості навчального процесу цих шкіл вимагають широкого і методично правильного використання наочності як на уроках, так і в позакласній роботі.

В школі № 105 (для глухонімих дітей) практиканти провели ряд уроків розвитку мови з використанням кінофільмів. Досить успішно провели такі уроки тт. Курчинська (в 4 класі), Карлінська (в 3 класі), використавши фільм «Пригоди на річці». Студентки Леус і Нейман використали кінофільм «Весна прийшла».

Добре пройшли виховні бесіди на тему: «Будь чистим і охайним», «Будь чесним», «Бережи свій зошит» і інші, що їх провели практиканти тт. Гончар, Леус, Красовська, Мешенгісер.

Вдало використовувала екран практикантка т. Переверзєва. На уроці читання в IV класі школи № 69 до статті про «Пам'ятник Павлику Морозову» вона використала діафільм «На батьківщині Павлика Морозова». На уроці географії до матеріалу про озера і моря практикантка підібрала ряд діапозитивів. Її уроки проходили жваво і цікаво. Діти активно працювали.

Дуже хороше враження у вчителів і практикантів залишив урок читання в III класі, який подала т. Люліна. Розглядаючи оповідання «У кого очі на пальцях» (про сліпих), практикантка використала діафільм «Сліпий музикант», показала дітям книжку, призначену для сліпих.

Надовго запам'ятається учням піонерський збір 4-х класів 69 школи, присвячений дню птахів. Збір був підготовлений разом з піонерами практикантами тт. Масюк і Переверзєвою. Бесіда на зборі провадилася з демонструванням звукового кінофільму «Весна прийшла» і діафільму «Перелітні і зимуючі птахи». Піонери принесли на збір виготовлені ними шпаківні, виступали з віршами про птахів.

Хоч і коротеньким був період практики студентів у школі, але багато чого навчились вони від своїх старших товаришів-педагогів, які так уважно ставились до них.

Студенти переконалися на практиці у величезній педагогічній ефективності учбового кіно.

Готуючи себе до педагогічної роботи в спецшколах, майбутній вчитель повинен добре володіти технікою і методикою використання такого інструмента педагогічної праці, як кіно.

Д. ЛЯШЕНКО,
викладач кафедри навчального кіно.

Коли дають стипендію...

25 березня. Дев'ята година ранку. Біля каси інституту з'являються перші студенти. Але марні їх надії і сподівання: стипендію будуть давати з двох годин. Що ж робити?! Студенти—народ терплячий. Вирішили почекати: з своєї щомісячної практики вони знають, що буде тут о другій годині... І вони не помилились. О 12-й годині бажаючих одержати стипендію стало значно більше.

Четвертий курс фізмату, розпочавши «наступ», витіснив з своїх позицій педфак. Літератори скромно зайняли місце ззаду (не треба довго спати!).

Студенти фізмату склали свої речі у віконці каси (так-то воно надійніше), представники педфаку вирішили зробити те ж саме.

Почулися перші в и г у к и: «Станьте в чергу!», «Ой, капрон!..» (Це когось із студенток міцно притиснули до лави, і вона має всі шанси витратити 20 крб. з нової стипендії на панчохи)...

Поволі стрілка годинника наблизилась до другої години.

2 години 15 хвилин. Каса закрита. Починаються перші, ще несміливі удари у віконце.

2 години 30 хвилин. Істотних змін не відбулося. Чути вигуки: «Ви не стояли!», «Тільки що прийшли, а вже лізете (?!) без черги!». Галас, крики.

2 години 45 хвилин. Ура!!! Завітне віконце відкрилось. Всі метнулися до нього. Звідти благаючий голос: «Товариші, тихше, бо перестану давати стипендію!».

Шум в черзі поступово зменшується. Але відомо, що енергія не зникає, а лише з одного виду переходить в інший. Енергія голосу перетворилася в енергію штурму і натиску. Важко навіть було визначити, з якого боку штовхали більше. Можна лише сказати, що кожний, хто відходив від каси, мав такий вигляд, ніби він тільки що вискочив з парної. Деякі з тривогою обмацували ті місця, де колись був пояс (за прикладами звертатись на III курс педфаку), інші хапалися за голову, бо зник капелюх. Багато інших прикростей завдала стипендія (і так воно буває кожного разу), але не про це ми хочемо сказати.

Необхідно, нарешті, впорядкувати питання з одержанням стипендії. Чому б не зробити, наприклад, так, як в інших інститутах міста: стипендію одержують старости, а потім видають у групах. І просто, і час не витрачається марно, і всі ребра на місці. Варто було б про це подумати.

Г. ЗАВОРІНА, Л. УРБАНСЬКА, Р. МЕШЕНГІСЕР, Б. ВІГУЧІНА, Є. СЕМЕНЧЕНКО, Н. РОГОВА, студентки III курсу педагогічного факультету.

В школі для глухонімих

Цей семестр для студентів 3-го курсу спецпедагогіки почався незвичайно. Замість знайомих інститутських аудиторій нас зустріли світлі шкільні класи.

Ми проходили практику в школі глухонімих. Як не прикро, але ця назва часто й досі викликає посмішку. Мовляв, чого можна навчити дітей, які нічого не чують?! Помиляєтесь, товариші, — можна багато чого навчити. Ці діти дуже прагнуть все знати, тому особливо велике значення для них має слово вчителя. Вони читають по губах мову оточуючих і на уроках самі користуються звичайною мовою, а не мовою жестів.

Під час педагогічної практики, крім позакласної і виховної роботи, кожен з студентів дав 6—7 уроків на оцінку. Слід відзначити, що всі студенти дуже сумлінно готувалися до уроків, і це дало позитивні наслідки. Всі студенти одержали за уроки оцінки «добре» і «відмінно».

Для учнів наших шкіл дуже велике значення має наочність, і студенти не забували про це. Чого тільки не приносили дівчата для демонстрації на уроках! Тут було все: від кухонного посуду і ряби до макета клітки з зоопарку. Багато уроків пройшло з демонстрацією кінофільмів і діафільмів. Особливо слід відзначити уроки студенток Заворіної, Рогової, Мешенгісер, Чемеринської.

Саме тому з такою повагою ставилися до наших студентів не тільки учні, але й досвідчені вчителі. І чи не найбільшою подякою і нагородою для нас були сказані на останній педраді слова однієї з найдосвідченіших вчительок школи: «Бажаю вам, товариші, щоб все своє життя ви так само сумлінно відносились до роботи і щоб про вас можна було сказати, як тепер, — одним словом: молодці».

Р. КАРЛІНСЬКА.

Останні дні занять

На четвертих курсах інституту йдуть останні дні занять. Попереду семестрові і державні екзамени.

Порівняльна граматика російської і української мов — важливий предмет. Студенти IV курсу мовно-літературного факультету старанно вивчають його. Знання спільності російської та української мов особливо необхідне в зв'язку з тим, що випускникам доведеться працювати в школах, де вивчаються і українська і російська мови.

На ф о т о: заняття з порівняльної граматики на IV курсі мовно-літературного факультету (російський відділ). Викладач — доцент **А. Г. Кириченко,** відповідає студентка 2-ї групи **З. Коваль.**

Фото М. Шуряка

Фейлетон

Емма Сапожникова — це студентка четвертого курсу фізико-математичного факультету. А про інше ви й самі здогадались: вона—дівчина, жіноча стать, одним словом, — женщина. І вона, уявіть собі, знає всі женські права. З обов'язками, правда, в неї трошки не теє. Та й яка річ може йти про обов'язки! Нам права подавай...

Та ось і вона. Йде наша героїня знайомою швидкою з викрутасами ходою. На дорозі їй не попадайся. Зіб'є з ніг. Кожного! «Не взирая на лица»!! Не називаючи прізвищ!!! Фу-у!.. Біжить вона і у вузенькому місці наздоганяє, ні—налітає на поважних людей, викладачів... Все ж таки назвемо прізвища: Дмитро Федотович Ніколенко і Марк Семенович Немировський. Добре, що тов. Немировський мужчина дужий — сам устояв і свого супутника підтримав, а то збила б з ніг.

— Ви куди це розігнались?

— А я... туди. Прямо. Ну, вперед! Не бачите хіба?

— Але ж ви мало нас не збили з ніг. І крім того, ми все ж таки старші, викладачі ваші.

— А я женщина!—швидко знайшлася Емма.—Мужчини мені повинні уступати дорогу!—і не дочекавшись, що там їй ще скажуть, на прощання показала свої біленькі зубки з-за рожевих вуст і томним вихилясом почимчикувала далі. Куди? А це все одно. Припустимо, що у їдальню...

Ми за нею не пішли, та легко собі уявляємо дальший хід подій. Сапожникова попрямувала до каси. Біля віконця хтось стоїть... «Прийдеться затриматись», — промайнуло в думці, з досадою стиснула вуста. Але — ура!—від віконця відходить знайомий студент, а туди вже простяглась тремтяча рука бабусі. Та поки вона встигла щось прошамкотіти, наша героїня вмить підлетіла і встромилася у віконце. Бабуся промовчала, і молодій дівчині не довелося вслух виправдуватись, але козир у неї все ж таки був готовий: «Молодым везде у нас дорога». Правда, там, здається, ще старикам щось полагається, але ж вона ще така молоденька...

Не знаємо, що там у їдальні було. Може, навіть якомусь дідусеві борщем бороду обілляла та варенням сиві вуса наваксила: не лізьбо поперед женщини!

Чи бува не образились Ви, вельмишановна добродійко Еммо Сапожникова? Скажете, друга частина нашого твору — наклеп на Вас? Не було, кажете, такого? Що ж, ми ладні пробачення просити, але логіка! Логіка Вашого першого (а чи першого?) вчинку веде саме туди — до отієї бороди у борщі. А з логікою нічого не поробиш. Отака бо вона вже вперта, та сама логіка, бодай би Вам її вже... взнати.

Івась ЧОБІТЬКО.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

У № 11 нашої газети за 22 березня ц. р. було вміщено матеріал про невпорядкованість роботи пунктів громадського харчування в інституті.

Як повідомила редакцію директор їдальні т. Зуєва, розпорядок роботи одного з буфетів змінено. Буфет, розміщений у підвальному приміщенні, працює щоденно (крім понеділка) з 9 години ранку.

Конкурс на рішення шахових задач

ЗАДАЧА № 6.

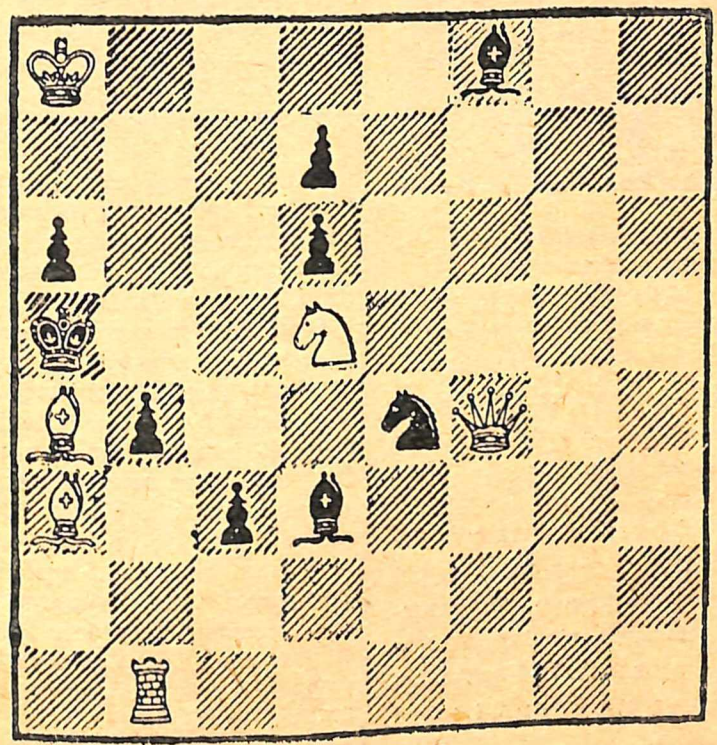

Мат за три ходи.

МІЦНІТЬ ДРУЖБА...

... Відкривається завіса. На сцені — розквітлий сад: всюди гілки яблуневого цвіту, дівчата — учасниці хору — в білих платтях, у кожної дівчини в косах теж білі квіти. Зал дружно аплодує цьому садові...

Так розпочався фестивальний вечір художньої самодіяльності студентів II курсу педагогічного факультету, що відбувся 2-го квітня.

Один з кращих номерів програми — літературно-художній монтаж. Дуже добре виступив хор, яким диригує студентка дошкільного відділу О. Вахер.

Великим успіхом користувався виступ студентки Л. Чехівської, яка з майстерністю виконала пісню Кропивницького «Соловейко».

На сцені змінюються співаки, танцюристи, читці.

Заслуженим успіхом користувались виступи М. Онопрієнко, В. Михайлової, С. Ласкаржевської, А. Литвинчук, І. Двигун.

Після закінчення вечора художньої самодіяльності всі переходять в зал для танців та ігор. В залі теж гарне оформлення. Він прибраний гірляндами, серпантином, шарами. На вікнах, стінах — гілки яблуневого цвіту. Танці змінюються іграми.

Весело пройшов фестивальний вечір другокурсників. Велику роботу провели студенти для підготовки цього вечора. І якщо спочатку окремі товариші не виявляли активності, то в останній час активність у підготовці стала масовою.

Хорошими організаторами були І. Демчун, Л. Козлова, В. Михайлова, С. Рудь, О. Вахер, І. Плехова, А. Литвинчук і багато інших.

У процесі проведення фестивального вечора ми впевнились, як підготовка до молодіжного свята сприяла зміцненню дружби між студентами різних груп.

Студенти нашого курсу безмежно вдячні за допомогу в підготовці до вечора своїм агітаторам тт. Перельмутеру М. М., Засенко Н. Ф., Дмитренко Т. І. та музичному керівникові т. Човновому П. Г., які багато допомогли своїми порадами.

Це був дійсно самодіяльний фестивальний вечір.

Л. ШИБИЦЬКА,

студентка II курсу педагогічного факультету (дошкільний відділ).

Спортивна перемога

У першості інституту з фехтування, що проходила з 23 по 24 березня, команда мовно-літературного факультету зайняла перше місце. Ця перемога не випадкова. У минулому році команда дівчат теж завоювала першість, але через поганий виступ чоловіків факультетська команда зайняла далеко не призове загальне місце.

Перед чоловічою командою в змаганнях цього року стояло велике завдання: будь-що добитись перемоги. І її одержано.

Будемо сподіватись, що ця перемога послужить початком загального піднесення спортивної роботи на факультеті.

Г. КОВАЛЕНКО.

У нашому книжковому кіоску

Книжковий кіоск педінституту відіграє велику роль у забезпеченні студентів необхідною навчальною і методичною літературою, в поповненні бібліотечки майбутніх учителів середньої школи. Тільки за останній час студенти придбали через кіоск такі книги:

О. М. Пархоменко, Українська мова — 100 примірників.

Е. М. Галкина-Федорук, Современный русский язык — 100 примірників.

С. А. Андрієвський, Монтаж і ремонти побутового електрообладнання — 85 примірників.

Методические разработки по русскому языку для 5—7 классов средней школы — 75 примірників.

Урочные планы по черчению — 45 примірників.

Н. К. Крупская, О коммунистическом воспитании — 35 примірників.

Великим попитом серед студентів користуються також книги: **Т. Ф. Бугайко і Ф. Ф. Бугайко,** Примірні уроки з літературного читання в 5 класі; **П. С. Кудрявцев,** История физики та інші.

Слід відмітити, що кіоск ще не забезпечує зростаючий попит студентів, особливо щодо методичної літератури.

БЕЗ ВІДРИВУ ВІД ВИРОБНИЦТВА

1-го березня розпочались заняття на курсах по підготовці до вступу в інститут.

На курсах вчаться особи, які вже декілька років після закінчення середньої школи працюють на виробництві.

Вчаться вони без відриву від виробництва, тричі на тиждень, у вечірні години. Молодь ставиться до навчання сумлінно і дуже задоволена створеними для неї умовами.

Є. ШЛЯХТЕР.

З факультетів повідомляють

Незабаром відбудеться фестиваль на І курсі українського відділу мовно-літературного факультету! Тому ми повинні прикласти всі зусилля на підготовку до цього великого свята молоді. А що ж зроблено за цей час? Є студенти, які все роблять для того, щоб не соромно було перед іншими факультетами. Адже радісно і приємно усвідомлювати, що все хороше зроблене нами для нас же самих. Це ж наше свято. Воно продемонструє нашу дружбу і єдність.

Але деякі комсомольці дивляться на все, як на щось нікому не потрібне, ставляться до справи легковажно.

Взяти, наприклад, заняття танцювального гуртка. З самого початку всі загорілись бажанням працювати. Але, на жаль, цей ентузіазм дуже швидко пройшов. Кожного разу мінялися члени гуртка і тому ніяк не могли довести до кінця єдиний танець «Метелицю».

Останні два заняття зовсім не відбулися.

Ганьба таким товаришам, як Дяченко, Яновська, Муєдинова! Комсомольське бюро факультету «спить» і з порушниками нічого не може зробити. А чи велика користь від того, що випускається «Бюлетень», де говорять про підготовку до фестивалю на факультеті, а як він готується — не пишуть?!

Значно кращі справи у підготовці до фестивалю на І курсі російського відділу.

Тут активно йде підготовка до тематичного вечора, присвяченого пам'яті Т. Г. Шевченка.

* * *

30-го березня відбувся фестивальний вечір III курсу фізматфакультету.

Вечір розпочався тематичними комсомольськими зборами.

Виступи всіх комсомольців були змістовними, з наведенням конкретних фактів з життя груп і курсу. Огляд художньої самодіяльності розпочався танцем «Весняний вальс», поставленим 33-ю групою математиків.

... Зал завмер. Чути лише подих сусіда. Це читає Єлісєєва твір «Старий повар».

Бурхливими аплодисментами нагородили глядачі здібну читачку.

Під акомпанемент бандури Аза Загородня виконує українську народну пісню «Місяцю ясний».

Цікаво був виконаний український танець «Козачок».

Віра Борова майстерно виконала на роялі декілька вальсів.

Кращі виконавці: Єлісєєва, Музика, Борова, Загородня одержали призи.

І ось у легкому танці кружляють пари.

Всі веселі, бадьорі, святково одягнені. Ось вона — наша щаслива юність!

Редактор І. КРУК.

Увага!

7 квітня, в неділю, у Святошинському лісі

(3-я просіка, вулиця Пушкінська № 33, школа-інтернат) **влаштовується веселий відпочинок для студентів інституту.**

У ПРОГРАМІ:

1. Легкоатлетична естафета на честь відкриття весняно-літнього спортивного сезону на приз газети «За педагогічні кадри».
2. Товариські зустрічі з волейбола.
3. Масові ігри та атракціони.
4. Танці.

ГРАЄ ДУХОВИЙ ОРКЕСТР. ПРАЦЮЄ БУФЕТ.

Початок об 11 годині.

Всі на відпочинок!

КАФЕДРА ФІЗВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ.
РАДА ДСТ «БУРЕВІСНИК».

БФ 05778 Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, тел. 5-21-21, дод. 43. Друкарня КДПІ. Франка, 44. Зам. 266—1000